

Gründer

MANDAG FORSKNING * TIRSDAG EU * ONSDAG GRÜNDER * TORSDAG INTERNASJONALT NÆRINGSLIV * FREDAG VEKSTTORGET

Dronning Elizabeths slott utenfor London blir nå brannsikret med et moderne **vanntåkesystem**, utviklet av et firma på Lillehammer.

Verdensnyhet: Markedssjef Henning Holmbakken viser fram sentralen, som styrer det avanserte vanntåkesystemet.

* INNOVASJON

Norsk oppfinnelse skal b

LILLEHAMMER. Det unike systemet til Prevent Systems baserer seg på dyseteknologi, som firmaets oppfinner, Bjørn Hansen, stadig har forbedret gjennom 20 år. Gjennom en liten dyse sprøytes det ut 32 liter fint tåkevann i minuttet, med et lavtrykk på 5 til 10 bar. Ved vanlig høytrykkssprøyting brukes det bortimot 100 bar, noe som også betyr mer vann.

Gir færre vannskader

Systemet som Hansen har forsket seg fram til, gjør både mindre skade og er mer effektivt enn dagens løsninger. Helt siden han på begynnelsen av 90-tallet fikk i oppdrag av Statoil å lage et effek-

tivt vanntåkesystem til bruk på plattformer og offshorebåter, har han kommet med en rekke nyutviklinger.

– Det kan dreie seg om en forandring på en hundredels millimeter som kan gjøre store utslag, forklarer Hansen.

I samarbeid med Lillehammer og Øyer brannvesen har han fått

disponere et eget brannlaboratorium til utprøving av de nye systemene.

Hansen er selv en av eierne av det fem år gamle firmaet Prevent Systems på Lillehammer, sammen med Eidsiva vekst og to andre forretningsmenn. Det er ikke lenge siden de fikk en forhandler i England, og det var en gledelig overraskelse å få selve kongefamilien som kunde.

– Systemet vårt representerer en helt ny og ukjent teknologi, og derfor betyr det mye at den engelske dronningen velger systemet vårt, etter nøye utprøvinger, sier markedssjef Henning Holmbakken.

Windsor Castle ble påbegynt av Wilhelm Erobreren allerede i 1070, og inneholder store samlinger av malerier og våpen. For noen år siden var det en større brann i den ene fløyen av slottet, og brannsikkerheten blir nå sterkt vektlagt. En annen viktig fordel med det norske systemet er at dysene er blitt mindre, samtidig som de er blitt mer effektive. I verneverdige bygg er det viktig at det er vanskelig å få øye på dysene.

– Lettere å redde ut dyr

Prevent Systems har brukt mye penger på utviklingssiden, og kom derfor i balanse først i fjor. Firmaet har gått fra en halv mil-

lion i omsetning i 2007, til et budsjett på 22 millioner i 2011.

– Siden vi satser på hele verden som marked, kan tallene raskt forandre seg, sier Holmbakken.

Han mener anlegget burde være ideelt for driftsbygninger.

– Forstøvningen av vannet vil gjøre det lettere å få reddet ut dyr ved brann, og den er også svært

GULLKUNDE

«Det betyr mye at den engelske dronningen velger systemet vårt.»

HENNING HOLMBAKKEN
MARKEDSSJEF I PREVENT SYSTEMS

Nordmenn fortsatt optimister

ØKONOMI. Nordmenn er fortsatt ukuelige optimister når de blir spurt om hvordan de ser på sin økonomiske framtid. Men optimistene blir færre, viser en ny undersøkelse fra Finansnærings Fellesorganisasjon (FNO).

Undersøkelsen viser at vintere

rens høye strømpriser og utsikten til at renta vil øke, er med på å bremse optimismen noe.

På den positive siden viser barometeret at arbeidsmarkedet holder seg sterkt og at norske husholdninger nå sparer mer enn forventet. ©NTB

FOTO: SCANPIX

Joakim Lystad, Nav-direktør.

Flere menn – færre kvinner i jobb

ARBEIDSMARKEDET. Arbeidsledigheten på landsbasis gikk ned med 600 personer i mai og har falt seks måneder på rad. Men ledigheten øker noe blant kvinner.

Ved utgangen av mai var det registrert 64.700 helt arbeidsledige hos Nav, noe som utgjør 2,5 prosent

av arbeidsstyrken på landsbasis.

– Selv om ledigheten ikke faller like kraftig nå som tidligere, venter vi at ledigheten vil fortsette å gå ned både i år og til neste år, sier arbeids- og velferdsdirektør Joakim Lystad i Nav. ©NTB

FOTO: EINAR LYNGAR

Sikres: Prevent Systems fra Lillehammer har fått den prestigetunge oppgaven å brannsikre Windsor slott i England.

FOTO: COLOURBOX

Liten: Denne lille dysen som nylig ble presentert. Den er betydelig mindre enn den gamle, og lett å skjule i verneverdige bygninger. FOTO: EINAR LYNGAR

Tildelt NHO-pris

Prevent systems ble nylig tildelt NHO Innlandets nyskappingspris for sin dyseteknologi.

I begrunnelsen fra NHO heter det at bedriftsideen tar utgangspunkt i en ny teknologi for dyser ved vannåkeslukking, som gir mindre vannforbruk og lavere installasjonskostnader.

– I sin korte levetid har bedriften allerede utviklet en 2.-generasjons lavtrykk vannåkedyser. Slik sett er produktet nyskappende og framtidsrettet både med hensyn til økte krav i markedet, lavere kostnader og økt fokus på miljø og bærekraft gjennom mindre vannforbruk, sier regiondirektør Christl Kvam i NHO Innlandet, til Nationen

– Stadig bedre produkt

– Bedriften har i de få årene den har eksistert, vist en god økonomisk utvikling med økende omsetning og stadig bedre produkt, noe vi har vektlagt, sier Kvam.

Nå skal Lillehammer-bedriften konkurrere med andre fylkesvinnere under det såkalte Småtinget i Trondheim i slutten av august, der det blir utpekt en landsvinner.

Christl Kvam synes også det er hyggelig at bedriften satses på offshore, noe veldig få bedrifter på Innlandet gjør.

Vinner på gass og olje

Hun tror det er en av grunnene til at innlandsfylkene kommer nest dårligst ut i hele Norge når det gjelder NHOs økonomibarometer, der bedriftsledere i hele Norge vurderer markedsutsiktene. Her er fylker med gass og oljeindustri de store vinnerne.

– Når man vet at både industrien og turismen i innlandet har vært nede i en bølgedal de siste tre-fire årene, er det ekstra gledelig at et firma som Prevent Systems gjør det så godt og har gode framtidsutsikter, sier regiondirektøren.

Hedret av NHO: Oppfinnere av systemet, Bjørn Hansen, ble hedret av regiondirektør Christl Kvam og styreleder Kai Koren i NHO Innlandet. FOTO: EINAR LYNGAR

Brannsikre Windsor

skånsom for både anleggene og dyra, sier Holmbakken.

– Det går dessuten an å punktmarkere dysene over elektriske installasjoner eller områder der man er redd det kan ta fyr. Der vanntilgangen er dårlig er også systemet midt i blinken, ettersom det bruker langt mindre vann enn tradisjonelle sprinkleranlegg.

Også hele styringsenheter

De fleste anleggene som selges blir brukt for å sikre kirkebygninger, verneverdige bygg og omsorgsboliger, der sjansene for brann er stor. Også i offshoreindustrien blir Hansens vannåkedyser fortsatt foretrukket.

Prevent systems leverer ikke bare dyser, men også hele styringsenheter. Et komplett anlegg i en kirke vil komme på rundt en halv million kroner, anslår Holmbakken.

– Dersom man punktstyrer med to-tre enheter kan en driftsbygning sikres for en tiendedel av hva en full sikring koster. Samtidig blir det mindre skader, og siden vi kan sette inn følere som løses ut fra 57 grader, kan et branntilløp slukkes umiddelbart, med minimal skade. Dette er prøver vi både har dokumentasjon på, og som vi gjør nesten daglig for å teste ut nye typer, sier Holmbakken.

Bare i disse dager er tre nye systemer sendt for å få patent.

Vil utvide i utlandet

– Vi har ikke merket noe til industrispionasje på dette feltet, men de som driver med lavtrykk vannåke i hele verden, kan telles på én hånd, sier Holmbakken.

Det unge firmaet er derfor i ferd med å utvide sitt forhandlernet til flere land. Norge har vært den største markedspllassen inntil nå, men Holmbakken er overbevist om at systemet har godt vekstpotensial i mange land. Ikke bare i England men også i USA og Kina.

– Produksjonen av dysene foregår i Danmark og Bergen, og de

Fakta

Prevent Systems	2010	2008
Omsetning	11 000 000	500 000
Antall ansatte:	7	
Tjenester/produkter:	Dyser og komplette anlegg	
Eiere:	Eidsiva vekst, Erling Tvete, Erling Mengshoel og Bjørn Hansen.	

har kapasitet til å produsere det verden vil ha, sier markedssjefen.

EINAR LYNGAR
redaksjonen@nationen.no